

Egenkontrollprogram, försäljning av tobaksfria nikotinprodukter

För att få sälja tobaksfria nikotinprodukter så måste du utöva egenkontroll över din verksamhet. Det betyder att du själv ska kontrollera din verksamhet så att inga fel görs. För att kunna göra den kontrollen så ska du ha ett särskilt program som beskriver hur kontrollen går till.

Att sälja tobaksfria nikotinprodukter är en socialt ansvarsfull uppgift. Tobaksfria nikotinprodukter är inte vilken vara som helst och därför så har lagstiftaren bestämt att det krävs en anmälan för försäljning. Lagstiftaren har också bestämt att du som ska sälja tobaksfria nikotinprodukter måste veta vad du gör så att risken för att till exempel personer under 18 år får tag på tobaksfria nikotinprodukter minimeras. För att du ska veta vad du gör så ska du kontrollera din verksamhet med hjälp av ett program, ett så kallat egenkontrollprogram.

Egenkontrollprogrammet ska vara ett stöd för dig i din kontroll. Programmet ska användas aktivt, annars fyller det ingen funktion. Egenkontrollprogrammet är inte en redovisning till oss för att du ska visa att du känner till lagens olika bestämmelser. Det förutsätter vi att du gör. Anledningen till att du skickar in programmet till oss är att vi ska kontrollera så att du har ett program och att det programmet uppfyller lagens krav.

När du har lämnat in ditt program så kommer vi att göra en bedömning av om det uppfyller lagens krav. Vi tittar bland annat på om innehållet är korrekt, om det framstår som rimligt, genomtänkt och funktionellt och om det är anpassat till din verksamhet.

Ditt egenkontrollprogram måste vara skrivet på svenska eller på engelska.

Ett egenkontrollprogram för detaljhandel med tobaksfria nikotinprodukter måste minst innehålla dessa punkter:

- Namnet på ditt företag samt för vilken verksamhet det här programmet gäller.
- Hur du säkerställer att de tobaksfria nikotinprodukter som säljs i din verksamhet är anmälda enligt 5 § lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Hur du säkerställer att de tobaksfria nikotinprodukterna som säljs i din verksamhet uppfyller kraven på innehåll och utformning enligt 6 § lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Hur du kontrollerar att de tobaksfria nikotinprodukter du säljer följer kraven om märkning enligt 7–8 §§ lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Hur du ser till så du följer kraven för reklam och annan marknadsföring av tobaksfria nikotinprodukter enligt 9 § och 10 § 3 p. (den sista gäller vid försäljning via internet) lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Hur du säkerställer att de tobaksfria nikotinprodukter som säljs i din verksamhet är rapporterade enligt 14 § lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Hur du ser till så att det finns ett tydligt och klart synbart meddelande om åldersgräns i din butik eller motsvarande enligt 19 § tredje stycket lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Hur du kontrollerar att ingen under 18 år får köpa tobaksfria nikotinprodukter utav dig enligt 19–20 §§ lagen om tobaksfria nikotinprodukter. Detta gäller även vid försäljning via automat, distansförsäljning eller liknande.
- Hur du informerar och ger det stöd din personal behöver för att kunna följa de lagar och regler som gäller för din verksamhet.

Egenkontrollprogrammet bör också innehålla uppgift om:

- Praktiska uppgifter om din verksamhet så som plats, ägar- och kontaktuppgifter, etc.
- Hur du följer upp att ditt egenkontrollprogram fungerar i din verksamhet, hur ofta du gör uppföljningen och hur du uppdaterar egenkontrollprogrammet om det behövs, vilket är ett krav att du gör.

Egenkontrollprogrammet utgör en viktig del i den bedömning som vi gör av huruvida du får bedriva försäljning eller inte. Om du inte lämnar in ett egenkontrollprogram eller lämnar in ett program som inte uppfyller lagens krav så riskerar du att vi förbjuder din försäljning.

Om du har frågor kan du vända dig till din handläggare eller kontakta oss genom kontaktcenter på telefon 0320-21 70 00 eller via e-post miljoenheten@mark.se. Du kan också läsa mer på Folkhälsomyndighetens hemsida, www.folkhalsomyndigheten.se.